

Predikan i Klaradals kloster 2020

Söndag efter jul

"Guds barn"

Jer 31:15-17

Gal 4:4-7

Matt 2:13-23

Det finns punkter i historien som vävs samman med andra händelser. Genom att läsa dem tillsammans belyser de varandra och vi får en bättre förståelse. Det här är en sådan händelse: flykten till Egypten och barnamordet i Betlehem. Det är två händelser i Gamla testamentet som går igen här: dels från profeten Jeremia: *"Rop hörs i Rama, gråt och högljudd klagan: Rakel begråter sina barn, hon låter inte trösta sig, ty de finns inte mer"*.

Det Jeremia syftade på var deporteringen till Assyrien vid Nordrikets fall. Rama, en liten stad utanför Betlehem där judarna som skulle deporteras samlades ihop för att föras bort. Familjer splittrades, barn slets från sina föräldrar. Historien är fylld av sådan ofrivilliga separationer. Men Jeremias profetia får en ny innebörd här i Matteus. Historien vävs samman men den upprepas inte. Gråten och klagan som ekar mellan husen i Betlehem handlar om alla gossebarn under två år som mördades av Herodes. De dödades bara för att han vill vara på den säkra sidan att ha röjt *ett* nyfött barn ur vägen.

Igår var det ju den helige Stefanos dag, den förste kristne martyren. Men även dessa små pojkar tillhör kyrkans martyrer även om det inte var deras vittnesmål som ledde till att de dödades. Men indirekt så dog de för Jesus skull. Detta är en dag då alla oskyldiga barn står i centrum.

Men Matteus citerade bara den första versen ur dagens första läsning. Han kunnat ha med hela läsningen, även slutet: Där blir Rakel tröstad: *"Hör upp med din klagan... dina barn ska vända hem till sitt land."* Jag tror att dessa oskyldiga barn från Betlehem har en hedersplats i himlen. De som fick offra sina liv för Kristi skull, kyrkans första martyrer.

Herodes maktfullkomlighet är nästan obegriplig. Kort efter detta dog han, 69 år gammal. När detta nyfödda gossebarn skulle vara vuxen och tillräckligt gammal för att kunna göra anspråk på tronen hade Herodes varit kring 90. Så meningslös var han befallning att döda alla dessa barn. Herodes var känd för sin grymhet, han låg bakom en lång rad av avrättningar inklusive egna familjemedlemmar.

Exemplet med Herodes visar vad som händer när man vänjer sig vid makten. Till slut blir man uppslukad av den, makten blir viktigare än allt annat, och varje konkurrent blir ett hot. Så paranoid hade han blivit att till och med ett okänt nyfött barn blir ett hot. Vi ser samma maktfullkomlighet i dagens diktatorer där man klamrar sig vid sin position till varje pris.

Men när Herodes ställs mot Jesus så väljer familjen att fly. Ibland är det bättre att fly än att ta en konflikt. Herodes börjar som sagt bli till åren och på ängelns uppmaning väntar de ut hans död på säkert håll.

Men den här berättelsen handlar inte bara om makt och ondska. Den visar också hur Gud förutser och förekommer det onda. De tre individerna, Maria, Josef och Jesusbarnet framstår

som så bräckliga och värnlösa, allt hänger på en skör tråd. Den heliga familjen är hotad mitt i en farlig värld. Ändå är de trygga. De har inga livvakter, inga arméer som skyddade dem, men de har Guds försyn. Gud skickar sin ängel som varnar dem i tid. Genom att följa dessa anvisningar var familjen verkligen trygg och säker. Det som till det yttre kan tyckas osäkert, är grunden till den verkliga tryggheten. De litade på Gud och tvekade inte att följa honom. Makten och ondskan nådde inte fram till Jesus, inte än.

Vi ser hur nu hur fokus flyttas från Maria till Josef. Det har handlat mycket om Maria hittills i julens texter, Josef har funnits i bakgrunden och mest varit passiv. Men nu är det han som får änglabesök och Josef visar sig lika trogen som sin unga trolovade. Han följer ängelns anvisningar och bryter genast upp, trots att det är mitt i natten.

Varför just till Egypten? Det fanns förmodligen andra ställen att fly till, men enligt ängelns anvisningar så var målet Egypten. Och då kommer vi till den andra historiska händelsen som hjälper oss att förstå det som händer här.

2000 år tidigare hade Israels folk blivit slavar i Egypten. Då gick Guds frälsning ut på att befria dem ur slaveriet. Mose ledde dem ut ur Egypten till det förlovade landet.

Och nu är det Jesus som blev en flykting i Egypten för att sen kallas tillbaka igen. Han kallades ut ur Egypten som profeten Jeremia profeterat om. ”Från Egypten kallade jag min son”.

Mose blev också hotad till livet strax efter sin födelse. De egyptiska soldaterna hade order om att döda alla gossebarn som föddes av de hebreiska kvinnorna. Mose fick också fly innan han ens kunde gå själv och genom honom förverkligades Guds frälsningsplan för folket.

Nu är det Jesus som är den nya Mose. Mose blir en urtyp för Kristus. Historien vävs samman, utan att upprepas. Det nya som sker är större, nu handlar det inte bara om Israels folk, nu gäller det *alla* folk. Och frälsningen gäller inte befrielse från ett jordiskt slaveri. Frälsningen, befrielsen gäller från syndens slaveri som vi alla är fångslade i.

”Från Egypten kallade jag min son”, de orden gäller dig också. Vi är alla Guds söner och döttrar och Gud kallar oss ut ur slaveriets Egypten, ut ur syndens Egypten till ett nytt liv som Jesus har befriat oss till.

Under jultiden uppfylls de uråldriga profetierna ett efter ett. Gud blir människa, ett litet barn i en krubba för att vi ska kunna bli Guds barn. Guds frälsningsplan såg ut att bli krossad i sin linda men Gud hade förutsett allt och vidtagit de rätta måtten för att planen skulle fortsätta. Likt en ny Mose leder Jesus oss ut ur Egypten till det land som väntar på oss som Jeremia skrev: *”Det finns hopp för din framtid”* vi, Guds barn ska få vända hem till vårt land.